

Eesti noortevaldkonna jaoks on eelseisev valitsemisperiood võtmetähtsusega. Noortevaldkonna arengukava koostamine perioodiks 2020+ ning uus Euroopa Noortestrategia loovad soodsa pinnase kutsumaks esile arenguhüpe ning viimaks noorteühenduste olemus ja funktsioon uuele tasemele.

Eesti Noorteühenduste Liidu nägemuses on noortevaldkond Eestis aastaks 2023 koostöine, ent autonoomiat ja tegutsemisvabadust võimaldav. Noorteühendustele kui sihtgrupi ootustele vastava mitteformaalse hariduse ning kogemuste pakkujatele on tagatud piisavad ressursid tegutsemiseks ning vabadus ja sõltumatus huvikaitse teostamiseks. Valdkondliku arengukava eesmärkide saavutamine ning indikaatorite täitmine lähtub ühenduste toimivatest praktikatest, viiakse ellu nende parima äranägemise kohaselt ja kogutud ekspertiisile tuginedes.

Strateegiliste eesmärkide saavutamise kõrval peab fookusesse jääma iga noor indiviidina. Tasandist ja toimijast sõltumata peab olema eesmärgiks võimaluste ning eelduste loomine, et igal noorel oleks potentsiaal kujuneda aktiivseks kodanikuks: olla ennast juhtiv, suhestuda ühiskonnas toimuvaga ning osaleda valimistel. Kasvada kodanikuks, kes mõtleb kriitiliselt, on analüütiline probleemilahendaja, teadlik tuleviku tööturu ootustest ning avatud omandama uusi praktilisi oskuseid ning kogemusi. Olla kodanik, kes on informeeritud valimaks oma isikupärale sobiv haridustee, väärtustab lisaks formaalharidusele ka mitteformaalset haridust ning hindab vabatahtlikuna panustamist.

Eelkirjeldatu saavutamiseks teeb Eesti Noorteühenduste Liit Riigikogu XIV koosseisule ja Vabariigi Valitsusele ettepaneku kolme sihi saavutamiseks:

Arvestav ning kaasav seadusloome

- Kutsuda valitsustasandil ellu noorte rakkerühm eesmärgiga hinnata tulevikku vaatavalt strateegiate ja loodava seadusloome mõju lähtudes noorte perspektiivist (kuidas mõjutavad tänased otsused neid tulevikus).
- Jätkata koostöös seotud osapooltega noorte tööturule sisenemist reguleeriva seadusandluse ajakohastamist, pöörates erilist tähelepanu NEET-noorte toetamisele ning ennetustegevusele.
- Toetamaks noorte kaasatust kohaliku tasandi otsustusprotsessidesse, luua ning tagada läbi seadusloome iga omavalitsuse juurde toimiv noortele suunatud osalusvorm.

Mitteformaalne haridus kui elementaarne osa noore enesearengust

- Tagada igale noorele ligipääs kvaliteetsele huvitegevusele ning osalusvõimalustele sõltumata tema geograafilisest asukohast, erivajadusest, haavatavasse (alaesindatud ja/või vähemus-) gruppi kuulumisest või sotsiaalmajanduslikest võimalustest.
- Toetada mitteformaalse õppe tunnustamist loomuliku osana formaalharidusest initsieerides koostööd kohaliku tasandi huvihariduskoolide, noortekeskuste ning noorteühenduste vahel.
- Populariseerida võimalust arvestada mitteformaalse õppe või vabatahtliku kogemuse läbi omandatud oskuseid ja teadmisi üldhariduse õppekava täitmisel (analoogselt VÕTA-süsteemiga).
- Tagada noorteühendustele ajakohased ressursid oma sihtgrupi ootustele vastavate tegevuste pakkumisel ning sõltumatu huvikaitse teostamisel.

Formaalharidus on toetav ning loob eelduse edukaks üleminekuks järgmisele tasemele

- Pöörata õppekavade ajakohastamisel tähelepanu sotsiaalsete oskuste ning digitaalse kirjaoskuse arendamisele, vaimse tervise hoidmisele ja suurendada praktilise õppe osakaalu nii üld- kui kõrghariduses.
- Initsieerida ning levitada häid praktikaid ettevõtjate, kodanikuühiskonna ning haridusasutuste vahelisest koostööst (teenistusõppe tüüpi ülesanded, õppekäigud ning võimaluste tutvustamine).
- Pöörata nii üld- kui kõrghariduses rohkem tähelepanu tööturu trendide (muuhulgas tulevikutöö kontseptsiooni) tutvustamisele ning tööturule sisenemist soodustavate oskuste arendamisele.
- Hinnata riigieksamite funktsiooni ning vajalikkust praegusel kujul ning kaaluda alternatiive, mis annaks objektiivse tagasiside nii riigile kui noortele endile omandatud teadmistest.